

Helhetlig plan for økt gjennomføring og kvalitet i videregående opplæring

AUST-AGDER
FYLKESKOMMUNE

Innhold

Innledning	1
Sentrale dokumenter	1
Gjennomføring og kvalitet	2
Gjennomføring	2
Kvalitet	4
Praksisbrev, gjennomføringsklasser og minoritetsspråklige	5
Praksisbrev	5
Gjennomføringsklasser	5
Tilbud til minoritetsspråklige	7
Mål og tiltak	7
Gjennomføring	7
Inntak av elever og formidling av lærlinger/lærekandidater	9
Læringsmiljø	11
Læringsutbytte	13
Ledelse og kompetanse	14
Rullering av planen	16

Innledning

Aust-Agder fylkeskommunes visjon for utdanning er

Læring for alle - utvikling for den enkelte.

For å nå denne visjonen må alle ledd i organisasjonen jobber systematisk og langsiktig. Det er viktig med god samhandling mellom profesjon, administrasjon og politisk nivå.

Fylkesrådmannen har utarbeidet denne helhetlige planen for gjennomføring og kvalitet i videregående opplæring i Aust-Agder med bakgrunn i flg. politiske vedtak fra desember 2015:

Det utarbeides en helhetlig plan for økt gjennomføring og kvalitet i videregående opplæring med konkrete måltall for hvert enkelt tiltak i løpet av 2016. I forbindelse med planen må ordningen med praksisbrev og gjennomføringsklasse være vurdert.

Planen baserer seg på de skoleeierbaserte kvalitets- og resultatmålene i Økonomiplan 2016-2019, og inneholder en oversikt over gjeldende kvalitetsdokument i sektoren. Det gis også en vurdering av ordningen med praksisbrev og gjennomføringsklasser.

Sentrale dokumenter

I *Regionplan Agder 2020: Med overskudd til å skape* er det fokus på at kompetanse og læring er viktig for regional utvikling. Det skal være kvalitet i hele utdanningsløpet gjennom å heve kompetansen til de ansatte, og frafallet skal reduseres vesentlig bl.a. gjennom å fokusere på tiltak som gir økt lærelyst. Videre skal kontakten med næringslivet være tett.

Agder-fylkene har utfordringer knyttet til levekår og lavt utdanningsnivå i befolkningen. I *Regionplan Agder 2020* tas det derfor sikte på et regionalt kunnskapsløft, der kvalitet skal være en gjennomgående tråd i hele utdanningsløpet. Regionplanen og tilhørende strategisk notat for utdanning inneholder overordnede målsettinger for hvert av de tre områdene gjennomføring, læringsmiljø og læringsutbytte. Disse knytter også an til nasjonale mål og føringer.

Gjennom Agder-fylkenes regionale planstrategier er det utarbeidet en regional plan for likestilling, inkludering og mangfold (*LIM-planen*). Diskrimineringsgrunnlagene kjønn og etnisitet er prioritert i planen i første omgang.

Aust-Agder fylkeskommunes overordnede målsettinger for utdanningssektoren er nedfelt i *Økonomiplan 2016-19*. Aust-Agder fylkeskommune skal

- gi en likeverdig og inkluderende opplæring tilpasset den enkelte
- arbeide aktivt med kompetanseutvikling innen videregående opplæring
- legge forholdene til rette for økt medvirkning for elever, lærlinger, lærekandidater og foresatte.
- ha et nært samarbeid med lokalt næringsliv, kommuner og andre organisasjoner/aktører
- gjennom effektiv ressursutnyttelse gi tilbud om videregående opplæring til riktig kvalitet i tråd med nasjonale føringer

Et felles overordnet kvalitetssystem for både Aust- og Vest-Agder er nedfelt i *Overordnet kvalitetssystem for videregående opplæring i Agder* (2011). Her er det meislet ut fire styringsområder som skolene rapporterer på (*Årsrapport 2015*): læringsmiljø, gjennomføring, læringsutbytte og ledelse og kompetanse.

I *Økonomiplan 2016-2019* har fylkesrådmannen utarbeidet skoleeierbaserte kvalitets- og resultatmål som vurderes innpasset i skolenes satsingsområder og virksomhetsplaner. Noen av disse målene er konkrete og målbare, andre mer skjønnsbaserte. Målområdene her er inntak, læringsmiljø,

gjennomføring, læringsutbytte/-resultat, ledelse og kompetanse, voksenopplæring og oppfølgingstjenesten.

Tilstandsrapporten (*Tilstandsrapporten for videregående opplæring i Aust-Agder fylkeskommune 2015*) skal bidra til å gi skoleeier et kunnskapsbasert grunnlag for videre prioriteringer, strategier og tiltak.

I tillegg til dette har Aust-Agder fylkeskommune utviklet kvalitetsdokumenter som beskriver standarder for

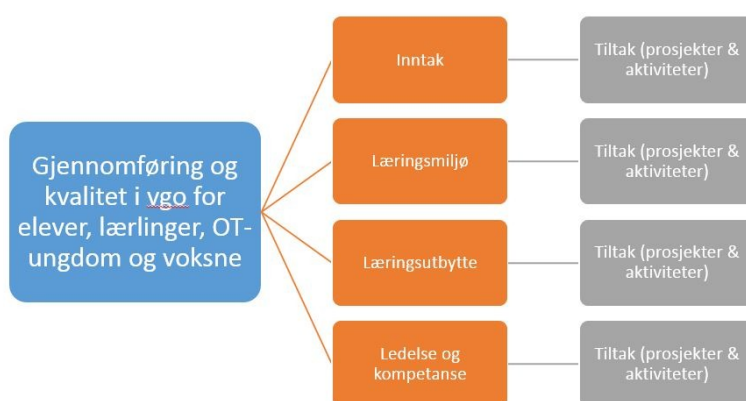
- elevinntak til videregående skole i Aust-Agder
- fortrinnrett og individuell søknadsbehandling
- spesialundervisning - rutiner
- "Tett på!" oppfølging av elever i videregående opplæring - et helhetlig system med felles rutinebeskrivelser, skjemaer og maler
- oppfølgingstjenesten
- fagopplæringen - felles krav til lærebedrifter Aust- og Vest-Agder med beskrivelser av hvordan fylkeskommunens forventninger til lærebedriftene kan innfris

Gjennomføring og kvalitet

Planen fokuserer på gjennomføring og kvalitet i videregående opplæring i Aust-Agder med utgangspunkt i de skoleeierbaserte kvalitets- og resultatmålene i økonomiplanen (inntak, læringsmiljø, gjennomføring, læringsutbytte/-resultat, ledelse og kompetanse, voksenopplæring og oppfølgingstjenesten). Kvalitet i gjennomføringen krever tiltak innenfor alle målområdene. En må bl.a. vurdere

- hva som kan gjøres med inntaket for å bedre gjennomføringen
- hvilke sider ved læringsmiljøet er viktige i et gjennomføringsperspektiv
- på hvilken måte økt læringsutbytte kan ha innvirkning på frafallstallene
- hvordan kompetansen til lærerne kan heves som et ledd i å få flere gjennom opplæringsløpet

Strukturen i framstillingen kan illustreres slik:

Gjennomføring

Fylkeskommunen har ansvaret for videregående opplæring for både elever, lærlinger, OT-ungdom og voksne.

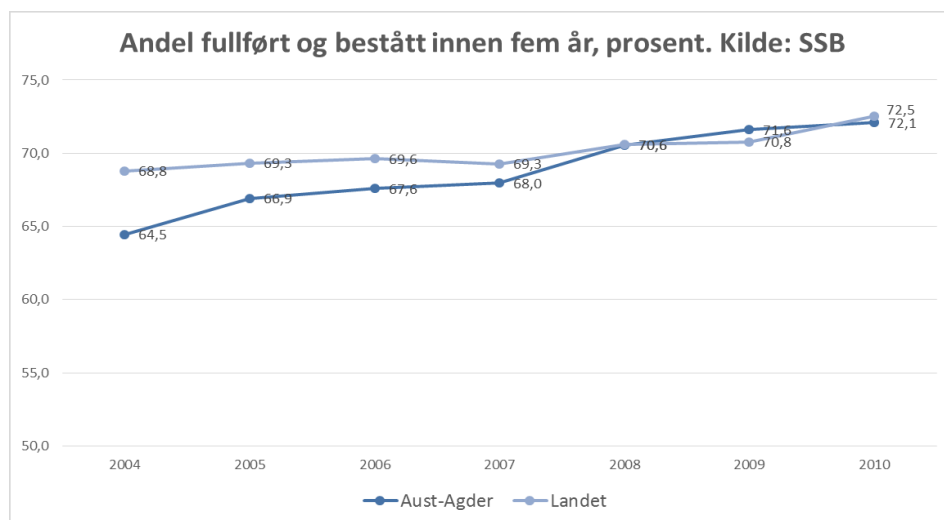
Elever og lærlinger/lærekandidater som faller fra i opplæringsløpet, følges opp av oppfølgingstjenesten (OT). OT skal arbeide for at all ungdom som tilhører målgruppa (16 til 21 år), får tilbud om formell kompetanse innen videregående opplæring, arbeid eller andre kompetansefremmende tiltak. Dermed bidrar også OT til at flest mulig fullfører og består.

Ikke alle følger normalløpet fra grunnskole via videregående opplæring til videre studier eller arbeid. Noen er voksne før de får sjansen til å fullføre sin utdanning. Dette gjelder i økende grad flyktninger og innvandrere. Fylkeskommunen har ansvaret for at voksne (fra 25 år) med rett til videregående opplæring får det som skal til for å fullføre og bestå. Voksne har også krav på realkompetansevurdering.

Gjennomføring forstås som andelen elever og lærlinger som har fullført og bestått videregående opplæring innen fem år. Studieforbereidende har et kortere normert løp (3 år) enn yrkesfag (4 - 4 ½ år) og har dermed lengre tid til å gjennomføre opplæringen. Gjennomføringsgraden på yrkesfag er også klart lavere enn på studieforbereidende bl.a. på grunn av problemer med å skaffe nok læreplasser. Aust-Agder har en relativt stor andel på yrkesfag. Det gir negative utslag i gjennomføringstalla. Grunnkompetanseelever som fullfører planlagt opplæringsløp, er heller ikke med i gjennomføringsstatistikken.

Den nasjonale målsetningen er å øke andelen som fullfører og består innen fem år med seks prosentpoeng innen 2015, fra 69 prosent for 2004-kullet til 75 prosent for 2010-kullet. I Aust-Agder var det 64,5 prosent fra 2004-kullet som gjennomførte og bestod. For å nå den nasjonale målsetningen, må Aust-Agder øke gjennomføringen med 10,5 prosentpoeng.

Figuren under gjennomføringstalla fra 2004-kullet til 2010-kullet.

Aust-Agder fylkeskommune har fremdeles 2,9 prosentpoeng opp til den nasjonale målsetningen. Likevel er det ingen fylkeskommuner som har hatt større økning i gjennomføringsprosent enn Aust-Agder. Gjennom målrettet arbeidet er det realistisk å nå 75 prosent i 2020.

I det statlig initierte *Program for bedre gjennomføring i videregående opplæring*¹, som slutføres i 2016, ble det identifisert seks kritiske overganger med betydning for gjennomføringen, der det er viktig å sette inn tiltak. Disse overgangene er skissert i rammeverket:

¹ <https://www.regjeringen.no/no/tema/utdanning/grunnopplaring/innsiktsartikler/Bedre-gjennomforing-i-videregaende/id2005356/>

Det er særlig fokus på forebyggende tiltak slik at færrest mulig faller fra gjennom opplæringsløpet. Aust-Agder fylkeskommune har identifisert følgende overganger som spesielt kritiske i egen organisasjon og regional kontekst

- overgang fra grunnskolen: Identifisere og forberede i samarbeid med kommunene
- oppstart Vg1: Kartlegge og planlegge et tilpasset opplæringsløp
- overgang Vg2-Vg3: Kvalifisering for videre læring

Kvalitet

Kvalitet i opplæringen forstås som egenskapene ved de tre kvalitetsområdene² resultatkvalitet, strukturkvalitet og prosesskvalitet slik det fremgår av figuren under:

Resultatkvaliteten er det en ønsker å oppnå med det pedagogiske arbeidet, det vil si hva elevene/lærlingene har lært og hvilken kompetanse de har oppnådd i løpet av opplæringstiden. I henhold til opplæringslov og læreplanverk kan det legges til grunn at resultatkvaliteten omfatter det helhetlige læringsutbyttet. For å oppnå høy resultatkvalitet, trengs god strukturkvalitet³, og god prosesskvalitet⁴.

I alt forbedringsarbeid må sammenhengen mellom de tre kvalitetene analyseres. Skal resultatkvaliteten bedres, må en se på hva som kan gjøres med strukturkvalitet og/eller

² NOU-2002: Førsteklasses fra første klasse – Forslag til rammeverk for et nasjonalt kvalitetsvurderingssystem av norsk grunnonplæring

³ Strukturkvalitet = ytre forutsetninger - organisasjon og ressurser forstått i bred forstand, for eksempel areal, materiell, lærernes formelle kompetanse, lærertettheten og elevgruppens størrelse

⁴ Prosesskvalitet = indre aktiviteter - selve arbeidet med opplæringen, for eksempel undervisning med klare og eksplisitte mål, høye forventninger til alle elevgrupper, tydelige sammenhenger mellom aktivitet og læringsmål, hyppige tilbakemeldinger underveis i opplæringen, virksomhetens samspill med arbeids- og næringsliv

prosesskvalitet. En må også se på hva slags strukturkvalitet som understøtter en ønsket prosesskvalitet.

Aust-Agder fylkeskommune ønsker gode resultater når det gjelder gjennomføring i videregående opplæring for alle de gruppene en har ansvaret for. For å få til dette må det settes inn tiltak på ulike fronter. Noen av tiltakene er resultatorientert og derfor mulige å måle. Tiltak som angår heving av kvaliteten i strukturer og prosesser, er ikke like målbare. Men gode resultater i gjennomføring og bestått bygger på kvaliteten i prosesser og strukturer.

Praksisbrev, gjennomføringsklasser og minoritets-språklige

I forbindelse med utarbeiding av helhetlig plan for gjennomføring og kvalitet, ble fylkesrådmannen bedt om å vurdere ordningen med praksisbrev og gjennomføringsklasser. I tillegg ser fylkesrådmannen store utfordringer i tiden som kommer i å møte behovene til den voksende minoritets-språklige befolkningen i fylket. Derfor har en valgt å omtale også dette her.

Praksisbrev

Meld. St. 20 (2012-2013) *På rett vei*⁵ foreslår å innføre praksisbrev i videregående opplæring. Ordningen, som siden 2006 har vært prøvd ut i noen fylkeskommuner (bl.a. Rogaland, Vestfold og Akershus), går ut på å tilby hovedsakelig praktisk opplæring med mulighet til avleggelse av praksisbrevprøve etter to års opplæring. Etter disse to årene oppnår kandidaten en dokumentert yrkeskompetanse som arbeidslivet etterspør og kan bruke. Kandidaten skal etter praksisbrevprøven kunne fortsette opplæringen og oppnå full kompetanse innen faget i løpet av ordinær opplæringstid.

Ordningen er i utgangspunktet åpen for alle, men er særlig rettet mot ungdom og rettighetsleverer som etter avsluttet grunnskole, er skoletrøtte og ønsker en mer praktisk opplæring. Forsøket går fram til 2018, og etter den tid antas det at alle fylkeskommunene blir pålagt å tilby praksisbrevordningen.

Siden fellesfagene i utgangspunktet skal yrkesrettes mot valgte lærefag, og læreplanene for praksisbrev kun omfatter deler av programfagene, kan det bli en utfordring å organisere opplæringen på en faglig og økonomisk god måte uten å måtte etablere egne grupper for hvert enkelt lærefag. For Aust-Agders vedkommende vil det etter all sannsynlighet være tale om relativt små grupper, og samarbeid med nabofylkene er aktuelt.

Ordningen med praksisbrev kommer i tillegg til andre systemer som fanger opp den aktuelle elevgruppen. Lærerkandidatordningen dekker opp elever som av ulike grunner ikke klarer å gå for full kompetanse (på et gitt tidspunkt). Disse kan senere bygge ut kompetansen sin.

Gjennomføringsklasser

Gjennomføringsklasse eksisterer ikke som fagterminologi i videregående opplæring, men følgende innsatsområder peker seg ut som organiserte gruppebaserte tiltak for å øke gjennomføringen, og hvor gjennomføringsklasse som begrep bør kunne anvendes:

- teoriopplæring for lærlinger
- sommerskoletilbudene
- forsterking av undervisningstiltak og eksamensforberedende kurs
- undervisningstiltak i regi av OT-NAV-avtalen eller av OT alene

Teoriundervisning for lærlinger

Ved inngåelse av lærekontrakt påtar bedriftene seg å gi opplæring som gjenstår fram mot fag/svenneprøve. Teoriundervisning for lærlinger er primært knyttet til lærlinger som ikke følger

⁵ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld-st-20-20122013/id717308/>

hovedmodellen for opplæring i valgte lærefag. Disse får da hele eller deler av sin teoriundervisning i løpet av læretiden. I tillegg omfatter ordningen lærlinger som har stryk eller manglende vurdering i ett eller flere fag underveis i skoledelen. Opplæringen på Vg1- og Vg2-nivå kan kjøpes av fylkeskommunen.

Teoriundervisningen omfatter i hovedsak fem fellesfag: matematikk, norsk, engelsk, naturfag og samfunnsfag. Derrest omfatter den noen programfag for enkelte yrkesfaglige lærlinger. Dette kan være innenfor tømmerfag, rørleggerfag, elektrofag, anleggsmaskinførerfag etc.

Undervisningen er som hovedregel organisert med to fellesfag det ene året og de tre andre fellesfagene året etter. Programfagene samles også opp slik at det kan bli hensiktsmessige gruppe- eller klassestørrelse på undervisningen. Hvert år er det 30 - 50 nye lærlinger som tar teoriundervisning i fellesfagene og 20 - 30 innenfor programfag. Det kan være helt opp mot 160 deltakere totalt i fagene innenfor ett år (en rekke lærlinger tar flere fag). Nærmest alle deltakere er lærlinger med ungdomsrett. Behov for tiltaket er økende. Det er satt av midler i økonomiplanen til styrking av tilbudet.

Sommerskole

Sommerskole for elever i videregående opplæring som har stryk eller manglende vurdering i ett eller flere fag, ble igangsatt i 2009. De siste årene har det på sommerskolen vært 70-100 deltakere. Deltakerne på kursene i matematikk og naturfag for yrkesfag har fått tilbud om å ta eksamen umiddelbart etter intensivundervisningen, noe de fleste har gjort. Resultatene har vært gode.

Det er ved flere anledninger også tilbudt intensivkurs i engelsk og forberedelseskurs for elever fra 10. trinn som skal starte på Vg1. De to tiltakene har hatt dårlig søkning, og det vurderes om tilbudet skal utgå. Det kan være aktuelt å prøve ut forberedelseskurs for 10-klassinger før skolestart i Vg1 utviklet som samarbeidstiltak mellom videregående skoler og ungdomsskoler der lærere fra begge skoleslag kan delta med undervisning.

I økonomiplanen er det satt av midler til gjennomføring av sommerskolen. Tidligere ble tiltaket finansiert gjennom statlige prosjektmidler (*Tettere oppfølging*).

Forsterkede undervisningstiltak og eksamensforberedende kurs

Utdanningsavdelingen tilbyr eksamenskurs i matematikk på studieforberedende utdanningsprogram (sentralgitt prøve). I tillegg arrangerer flere skoler kurs for elever som skal ta ny/utsatt eksamen. Dette har vært godt mottatt. En har også arrangert ekstraundervisning/ekstraoppfølging for elever som har skåret svært lavt på de obligatoriske og frivillige kartleggingsprøvene tidlig om høsten i Vg1. Det er behov for å forsterke ekstraundervisning eller støtteundervisning i Vg1 for svakt presterende elever.

I økonomiplanen er det satt av midler til dette.

Tiltak i regi av OT-NAV-avtalen eller av OT alene

Per i dag har Aust-Agder fylkeskommunes oppfølgingstjeneste (OT) og NAV Aust-Agder avtale om følgende samarbeidstiltak

- byggfag for ungdom: Tiltaket er i regi av Sam Eyde videregående skole og er lokalisert i leide lokaler på Krøgenes i Arendal.
- kompetansemål for ungdom: Tiltaket kjøpes inn og gjennomføres av rådgiverfirmaet Menko med kapasitet på inntil 20 deltakere.

I overkant av 20 prosent av OTs målgruppe i Aust-Agder er for syke til å kunne gå i skole eller være i arbeid, og 47 prosent av skoleslutterne oppgir personlige grunner som sluttårsak. For denne gruppen har verken skolene eller OT noen tilbud. Derfor er det besluttet å sette i gang et fylkeskommunalt

kvalifiseringsverksted fra januar 2017 med fleksibel teoriundervisning med bruk av alternativ undervisningsmetodikk for å dekke læreplanmål og fag deltakerne mangler for å kunne fortsette i ordinær skole eller lære. I økonomiplanen er det satt av midler til tiltaket.

I samarbeid med NAV vurderes også behovet for å sette i gang et nytt samarbeidstiltak innen tradisjonelle håndverksfag og naturbruk. Primærmålgruppa er også her OT-ungdom med manglende gjennomføring av helsemessige årsaker, særlig de som sliter med psykisk helse.

Tilbud til minoritets-språklige

Opplæring av minoritets-språklige, flyktninger og asylsøker krever tett dialog og kontakt mellom fylkeskommunen og voksenopplæringssettene i kommunene. Det er betydelige forskjeller mellom kommunene når det gjelder vurderingen av ungdommenes forutsetninger og hvilket opplæringstilbud ungdommene har fått og skal få. Dette medfører at det er ulikt nivå på disse elevene når de søker videregående opplæring.

For å sikre at flere greier å gjennomføre videregående opplæring, vurderes det å øke antall innføringsklasser. Det vurderes også om det er mulig å ha rullerende inntak til disse.

Et stort antall minoritets-språklige ungdommer i alderen 16 til 18 år har ikke rett til videregående opplæring, men vil ha rett til grunnskoleopplæring for voksne. Mange av disse ønsker ikke å gjennomføre slik opplæringen sammen med voksne, men ber om integrering med jevnaldrende. Derfor vurderes det å lokalisere grunnskoleopplæringen for denne gruppen til videregående skoler. Fylkeskommunen har gode erfaringer med samlokalisering med Voksenopplæringen i Arendal og Sam Eyde videregående skole.

Mål og tiltak

Målene er hentet fra siste økonomiplan, men her er en valgt en litt annen inndeling ved at tiltak for å bedre gjennomføringen både for elever, lærlinger, OT-ungdom og voksne vises innenfor områdene

- gjennomføring (overordnet)
- inntak
- læringsmiljø
- læringsutbytte
- ledelse og kompetanse

I oversikten nedenfor nevnes målene, og det gjøres kort rede for status. Til slutt gis en oversikt over tiltak. Status er hentet fra siste tilstandsrapport eller nyere tall. Noen av tiltakene kan inngå i flere av områdene, men er plassert der det har størst relevans.

Gjennomføring

Det første av gjennomføringsmålene i økonomiplanen anses for å være overordnet:

Aust-Agder fylkeskommune skal være aktiv i frafallsforbyggende arbeid gjennom et mangfold av tilnærminger og tiltak.

Mål	Status
Andelen som fullfører og består videregående opplæring etter fem år er 75 %.	Fullført og bestått etter fem år er 72,1 % (2010-kullet).
Andel elever med direkte overgang fra Vg1 til Vg2 er på 86 %.	Direkte overgang fra Vg1 til Vg2 er 87 % (2015).
Andel elever med direkte overgang fra Vg2 til Vg3/lære er på 82 %.	Direkte overgang fra Vg2 til Vg3/lære er 78,8 % (2015).

Andel søkere som får lærekontrakt, skal være på landsgjennomsnittet eller bedre.	Andelen søkere som har fått lærekontrakt er ca. 59 %. Landet for øvrig i underkant av 70 %. Tar man med også de som har fått opplæringskontrakt og fagopplæring i skole blir det totalt 79 % i AA mot i underkant av 76 % nasjonalt.
Antall søkere som får opplæringskontrakt, skal øke fra 36 i 2014 til 50.	Antallet søkere som fikk opplæringskontrakt 2015 er antallet 33.
Andel ungdommer i OTs målgruppe i forhold til antall rettselever skal være lavere enn landsgjennomsnittet.	Andelen er 9,1 % mot landets 8,9 %.
Andelen gjengangere i OT skal reduseres fra 38 % i 2014 til 25 %.	Andelen gjengangere i OT er på 41 %.
Andel voksne som avbryter opplæringen, er halvert i forhold til 2014.	Andel voksne som avbryter opplæringen var i 2013/14 på 10 % på yrkesfag og 26,2 % på studiekompetansefag, i 2014/15 var den på 6,8 % på yrkesfag og 20,1 % på studiekompetansefag.
Andelen minoritets-språklige voksne som avbryter opplæringen, skal reduseres i forhold til 2015.	En har foreløpig ikke tall for hvor mange minoritets-språklige voksne som avbryter opplæringen (problematisk å identifisere gruppen i tilgjengelige statistikker).

Tiltak

Tiltak relatert til fag- og yrkesopplæring i skole og bedrift behandles i hovedsak i påfølgende avsnitt.

- Videreføring av Program for bedre gjennomføring: et nasjonalt program der målet er å øke gjennomføringen gjennom å utvikle, formidle og implementere effektive tiltak som forebygger frafall og tilbakefører ungdom som har falt ut av skolen. Avsluttes i løpet av 2016, men videreføres gjennom
  - IKO-prosjektet⁶: et treårig forskningsprosjekt for evaluering av en systematisk modell for frafallsforebygging hentet fra Akershus. Møglestu, Risør og Sam Eyde er forsøksskoler, de andre er kontrollskoler.
  - Tettere oppfølging og tidlig innsats: "Tett på!"⁷ - revidert kvalitetsdokument 4 som skal sikre elever i de videregående skolene i fylket felles oppfølging ved hjelp av årshjul, rutinebeskrivelser, maler og skjemaer.
  - FYR⁸: Fellesfag, yrkesretting og relevans, lokal strategiplan er utarbeidet.
  - Fylkeskommunalt kvalitetsnettverk⁹ (FKK) er et landsomfattende initiativ forankret i Forum for fylkesutdanningsjefer og har som hovedmål å arbeide for bedre gjennomføring og økt kvalitet i grunnopplæringen. Den kvalitative grunnpilaren i FFK er kvalitetsutvikling i skoler og ledelse av undervisning/opplæring.
- Sommerskole og eksamenskurs: en drøy ukes kurs i august med sikte på dels å bistå til økt gjennomføring ved å avlegge eksamen i yrkesfaglig matematikk og naturfag, dels å forbedre ferdigheter for å stå bedre rustet til et nytt skoleår. Kurs i matematikk før utsatt/ny prøve høst og vår

⁶ <http://www.akershus.no/ansvarsomrader/opplering/akershusoppleringen/den%20gode%20akershusskolen/iko-modellen/>

⁷ https://www.austagderfk.no/globalassets/documents/kvalitetsdokumenter/valgerd/tett-pa_24062016.pdf

⁸ <http://fyr.ndla.no/>

⁹ <http://www.ks.no/fagomrader/utdanning-og-oppvekst/skole/kvalitetsnettverket/>

- Samarbeid mellom fylkeskommunen og kommunene både på skoleeiernivå, skoleledernivå og på faglærernivå, hospiteringsordninger
  - Kommunebesøk: samarbeid mellom fylkeskommunen og de 15 kommunene i Aust-Agder med formål å gi tilbakemeldinger til kommunene om status på egne elevers forutsetninger og evne til å gjennomføre i vgo
  - Kommunesamarbeid: samarbeidsavtaler mellom fylkeskommunen og den enkelte kommune der kommunebesøkene og øvrige samarbeidstiltak vil inngå. Først ut er Arendal kommune.
- Utdanningsmesser: presentasjon av og informasjon om utdanningsprogram. I denne ordningen inngår også hospitering i vgs. for elever på 9. og 10. trinn. I tillegg kjøper fylkeskommunen heftet *Min Fremtid* til alle u-skoler i fylket. Dette heftet brukes i UTV-faget. Ved å hjelpe elevene med å gjøre riktige valg, øker sjansen for å fullføre og bestå.
- Stimuleringstiltak for bedrifter for å unngå heving av lære-/opplæringskontrakter

Inntak av elever og formidling av lærlinger/lærekandidater

Mål	Status
Alle søkere til skoleplass med ungdomsrett får et tilbud før skolestart, og alle søkere til læreplass med ungdomsrett får et tilbud innen 15. september.	Som formulert i målet.
Dimensjonering av klasser i videregående skole tar hensyn til både elevens førsteønske og samfunnets kompetansebehov. Andel søkere til utdanningsprogram (Vg1) med innfrielse av førstevalget er på over 90 %.	Dimensjonering er en kontinuerlig prosess som søker å balansere hensyn til elevens førsteønske og tilgangen på læreplasser. Andelen tilbudt førsteønske var 86,3 % for AA totalt, og 90,5 % for søkere med ungdomsrett. Disse tallene omfatter opplæring i skole totalt (fagopplæringen holdt utenom).
Andel elever som foretar kjønnsoverskridende utdanningsvalg, skal være lik eller bedre enn landsgjennomsnittet.	Det arbeides med å finne ut av hvordan målsetningen om elever som foretar kjønnsoverskridende utdanningsvalg kan følges opp.
Alle elever som søker læreplass, skal få et godt og relevant opplæringstilbud.	Alle elever som søker læreplass får et relevant opplæringstilbud. Etter å ha gjennomgått et kurs (Bedre forberedt) over fire uker i hvordan skaffe seg læreplass, tilbys Vg3 i skole for de som da står igjen uten læreplass.
Antall søkere som får lærekontrakt, skal være på landsgjennomsnittet eller bedre.	Pr. 1. januar 2016 hadde AA en andel søkere med godkjent lærekontrakt på 59,2 % mot 67,6 % på landsbasis. Det samlede formidlingstallet (inkl. også opplæringskontrakt og fagopplæring i skole) er 79 % i AA, i underkant av 76 % på landsbasis.
Alle voksne søkere med opplæringsrett skal få et adekvat tilbud.	Det har vært en jevn økning i søkere til videregående opplæring for voksne. Fra 2009 til i dag er antallet fordoblet. I 2016 er det 769 søkere til videregående opplæring for voksne. Alle voksne søkere, bortsett fra søkere til elektrofag og ambulansefag, får sine opplæringsønsker innfridd. Grunnen er mangel på læreplasser i disse

	faga. Det arbeides med å lage gode og tilpassede voksenopplæringstilbud til minoritets-språklige.
Kvalitativ god veiledning og rådgivning skal være tilgjengelig for alle i målgruppa for Karriere Aust-Agder.	Måling kvalitet av i realkompetansevurdering er krevende - det vurderes om Vox-verktøyet kan benyttes. Det er en stor økning i pågangen av voksne som søker veiledning og realkompetansevurdering med Karriere Aust-Agder. Kapasiteten er derfor økt med én stilling fra august 2016 - til sammen er det tre hele stillinger som karriererådgivere.

Tiltak

- Samfunnskontrakten for flere lærlingplasser¹⁰
- Lærlingeløftet Agder: Aust-Agder fylkeskommune har inngått et samarbeid mellom LO Aust-Agder, NHO Agder, Handel og kontor Agder og Rogaland, Opplæringskontoret for mat og servicefag Agder og Opplæringskontoret for Transportfag i Agder.¹¹
- Garanti for UDIR-midler for lærlinger med spesielle behov: Dersom PPT anbefaler 6 t pr. uke, vil Aust-Agder fylkeskommune forskuttere og garantere.
- Gjennomføringsklasser: Se egen redegjørelse ovenfor.
- Praksisbrev: Se egen redegjørelse ovenfor.
- Stimuleringstilskudd til lærebedrifter som inngår kontrakt med ungdom med svake læreresultater og annet. Det planlegges å utvide ordningen til også å gjelde opplæring i bedrift for ungdommer med ungdomsrett med svake skoleprestasjoner hvor opplæring i bedrift vurderes som beste alternativ for å sikre gjennomføring og til lærlinger og lærekandidater med ungdomsrett med andre dokumenterte utfordringer enn skoler resultat som gjør at de ikke får tilbud om lære plass.
- Garanti for ekstraordinært tilskudd til lærebedrifter til særskilt opplæring av lærlinger og lærekandidater
- Veien til lære plass: i april 2-3 dagers kurs på hver skole der elever lærer om hvordan de skal søke og presentere seg, samt får kunnskap om hvordan de skal gå frem for å finne mulige lærebedrifter
- Bedre forberedt: fire ukers kurs fra skoleårets begynnelse (Vg3) for å bidra til formidling av søkere uten tilbud om lære plass. De som ikke får tilbud om lære plass, får tilbud om Vg3 fagopplæring i skole.
- Omorganisering til én virksomhet: Videregående opplæring for voksne, karriereveiledning og OT blir egen virksomhet under en nytilsatt leder. Hensikten er å gi et helhetlig veiledningstilbud til voksne og ungdom som er falt ut.

¹⁰ <http://lærlingløftet.no/wp-content/uploads/2013/09/samfunnskontrakt-for-flere-lareplasser-2016-2020.pdf>

¹¹ Eksempel på intensjonsavtale:

<https://www.austagderfk.no/contentassets/6bbdbf2d82044f52a27c7b521bff924d/intensjonsavtale-service-og-samferdsel-2014-2020.pdf>

- OT sender ut informasjon til skolene om OT-ungdom som tas inn på nytt i skolen. Tanken er at denne ungdommen bør få tett oppfølging i begynnelsen av skoleåret, og at oppfølgingsavtalen kan være et nyttig redskap.
- Oppbemanning av karriererådgivningen: Én ny stilling august 2016
- Samhandlingsmøter med kommunene om voksne i vgo: Her tas opp utfordringer knyttet til inntak og forkunnskaper hos eleven. Et tiltak kommunene kan gjøre, er å holde eleven igjen i grunnskolesystemet til tilstrekkelige norskkunnskaper og andre faglige kunnskaper er nådd.
- Prosjekt fagutdanning for voksne: samarbeid med NAV om voksne praksiskandidater (privatister). Voksne med yrkesfaglig praksis som trenger litt praksis og noen eksamener vil kunne få fagbrev. Prosjektet var et samarbeidsprosjekt med NAV.

Læringsmiljø

Mål	Status
Ingen elever, lærlinger eller lærekandidater i fylkeskommunens videregående skoler eller lærebedrifter skal oppleve mobbing eller krenkelser. Eventuelle hendelser skal konsekvent følges opp.	For skoleåret 2015-16 oppgir 93 elever (4,87 %) i AA at de mobbes 2 eller flere ganger i måneden. Samleskåren for krenkelser viser at 4,8 % av elevene opplever dette. 8 lærlinger (4,62 %) i AA opplever å bli mobbet systematisk på arbeidsplassen. Alle skolene har oppdaterte tiltaksplaner mot mobbing.
Elev- og lærlingeundersøkelsene skal vise en klar forbedret læringsmotivasjon og mestring.	Elever: For 2015-16 er mestringsskåren til Aust-Agder om lag som landssnittet, mens motivasjonsskåren er noe lavere enn landssnittet. For mestring har det vært en svak fremgang siden 2013-14. Når det gjelder motivasjon, har skåren ikke forandret seg. Lærlinger: For 2015-16 har AA resultater lik landsgjennomsnittet både for motivasjon og mestring. Mestringsindikatoren viser en forbedring fra de siste par årene.

Tiltak

- Skolen som arena for barn og ungdoms psykiske helse (SAPH) er et fireårig forsknings- og utviklingsprosjekt etablert i 2013 i regi av Utdanningsdirektoratet og Helsedirektoratet. Formålet med prosjektet er å bidra til at barn og unge opplever trygghet, tilhørighet, mestring, læring og muligheter til livsutfoldelse slik at de er i stand til å ta hånd om eget liv i skolen og på andre arenaer. Prosjektet fokuserer på skolenes elevmiljø totalt sett og omfatter ikke enkeltsaker eller spesielt utsatte grupper elever. Møglestu, Dahlske og Tvedestrand og Åmli er med i prosjektet.
- Elevers psykiske helse og arbeid mot mobbing i regi av Aust-Agder fylkeskommune. Prosjektperioden er utvidet til og med 2018.
  - Opprettelse av en treårig ambulerende fagstilling for arbeid med elevers psykiske helse i samarbeid med skolene og øvrig helsepersonell og som skal arbeide med elever og ungdommer med ungdomsrett med psykisk helselaterte utfordringer som

- sitt hovedarbeidsområde. Stillingen skal også bidra med veiledning, rådgivning og kompetanseutvikling. Stillingen skal ha et tett samarbeid med oppfølgingstjenesten.
- Ytterligere en ambulerende fagstilling er vedtatt i prosjektet. Søknadsfrist er 4. september 2016.
  - Aust-Agder fylkeskommune etablerer et prosjekt over tre år med start i 2015 med to videregående skoler i Arendal, fylkesmannen i Aust-Agder og kommunene Arendal og Froland som skal arbeide mot mobbing i skolen og styrke arbeidet med elevers psykiske helse. Prosjektet skal fremme et forsterket samarbeid om elevutfordringer i grunnopplæringen. Erfaringer og resultater fra prosjektet skal gjøres tilgjengelige for andre videregående skoler.
  - Aust-Agder fylkeskommune tar initiativ til å etablere en pris for en skole som i særlig grad har vist innsats for å forebygge og bekjempe mobbing.
- Strategi for folkehelse: Punktene nedenfor følges opp av utdanningsavdelingen i samarbeid med rådgiver for folkehelse.
    - Økt fokus på arbeid mot mobbing og arbeid med elevers psykiske helse. Alle de videregående skolene skal arbeide for å implementere det nye partnerskapet mot mobbing i sin virksomhet, for eksempel gjennom et kunnskapsbasert antimobbeprogram.
    - Alle de videregående skolene i fylket skal være knyttet til et program som styrker elevers psykososiale miljø, som for eksempel veiledning og informasjon om psykisk helse i skolen (VIP).
    - Allerede eksisterende lavterskel helsetilbudet i regi av kommunene skal styrkes på de videregående skolene, gjerne med flere yrkesgrupper inn i tillegg til helsesøster, så som psykolog, psykiatrisk sykepleier og andre helsearbeidere som kan supplere hverandre.
    - Sørge for at alle videregående skoler har grønne uteområder for elever og ansatte, slik at det blir mulig for disse å tilbringe tid utendørs i pauser og fritimer. Alle skoler skal ha oppstillingsplass for sykler for elever og ansatte.
  - Ungdataundersøkelsen ble gjennomført på Vg1-nivå ved alle de videregående skolene i begge Agder-fylkene våren 2016. Undersøkelsen administreres av NOVA (Norsk Institutt for oppvekst, velferd og aldring) og belyser levekår og psykisk/fysisk helse i bred forstand. Mobbing er et av temaområdene i undersøkelsen. I kombinasjon med de øvrige temaområdene, vil resultatene gi verdifull informasjon om årsaker, så vel som konsekvenser knyttet til problematikken.
  - HELLAS-prosjektet: helse, levekår og levevaner blant unge utenfor arbeid og skole. Hovedmål er å utvikle kunnskap om helse, levekår og levevaner blant ungdom som ikke er i varig arbeid eller videregående opplæring. Fylkestingets vedtak i sak 35/2015 pkt. 7: Det «ønskes å kartlegge et utvalg av jentene som er droppet ut av skolen, og som har psykiske vansker. Gjerne fra de kommunene som ligger høyest på statistikken». I regi av HELLAS-prosjektet er OT ungdom invitert til å svare på en spørreundersøkelse. I tillegg skal det gjennomføres dybdeintervjuer med jenter i forhold til psykisk helse.

Læringsutbytte

Mål	Status
Karakternivået i fylkeskommunens videregående skoler skal være likt eller bedre enn landsgjennomsnittet.	For skoleåret 2014-15 gjelder at i AA ligger standpunktkarakterene i fellesfag og i programfag ligger på landssnittet eller noe over i halvparten av fagene. Til eksamen i fellesfag skårer AA dårligere, spesielt på påbygg. Til eksamen i programfag skårer AA likt eller høyere enn nasjonalt snitt i 13 av 24 fag. Foreløpige karakterstatistikk for 2015-16 viser: <ul style="list-style-type: none"> - Standpunktkarakterer i fellesfag og programfag ligger på landssnittet eller over i halvparten av fagene. - Karakterer ved sentralgitt eksamen er på landssnittet eller bedre for 14 av 29 fag.
Gjennom et systematisk samarbeid med kommunene skal fylkeskommunen bidra til at grunnskolepoengene er like eller bedre enn landsgjennomsnittet.	Grunnskolepoeng i AA 2015/16: 40,6 Landssnittet 2015/16: 41,2 Variasjonene er stor mellom kommunene i fylket.
Andelen lærlinger/lærekandidater som består fag-, svenne- eller kompetanseprøve, skal være høyere enn landsgjennomsnittet.	Lærlinger/lærekandidater som består fag-, svenne- eller kompetanseprøve (inklusive Vg3 fagopplæring i skole) er i AA 2014/15 på 92 %, noe under landsgjennomsnittet som er på 94 %. (Tall for 2015/16 er ikke kommet.)
Andelen jenter som består fag- eller svenneprøven skal øke i forhold til 2015.	7 % av guttene og 10 % av jentene bestod ikke fagprøven i 2014/15. (Tall for 2015/16 er ikke kommet.)
Gjennomsnittlige skoleprestasjoner for voksne i fellesfagene skal være 10 % bedre enn i 2014.	Med fellesfag forstås de seks studiekompetansefagene som voksne trenger for inntak til universitet/høyskole. Standpunkt 2014/15: naturfag 3,7; matematikk 3,7; engelsk skriftlig 3,8; norsk skriftlig hovedmål 3,4; samfunnsfag 4,1; historie 4,0. (Tall for 2015/16 er ikke kommet.)

Tiltak

Siden fagene er så forskjellige sett i forhold til antall elever og innhold, vil det være hensiktsmessig at et kvalitetsarbeid knyttet til å forbedre læringsresultatene fokuserer på utvalgte fag. Utfordringene ligger uansett i å få hver enkelt elev til å gjøre det best mulig i forhold til sine forutsetninger.

- Ulike utviklingstiltak ute i skolene: vurdering for læring¹², klasseledelse¹³, pedagogisk bruk av IKT¹⁴ (revideres høsten 2016) herunder også bruk av læringsressursene på NDLA¹⁵, fokus på resultatmål

¹² <http://www.udir.no/Upload/Vurdering/Grunnlagsdokument-2014-2017.pdf>

¹³ <http://www.udir.no/laring-og-trivsel/klasseledelse/>

¹⁴ <https://www.austagderfk.no/contentassets/890f86acfffd4792a28042d1d5a0067a/overordnet-strategi-for-pedagogisk-bruk-av-ikt-2.pdf>

¹⁵ <https://ndla.no/>

- Samhandling mellom arbeidsliv og skolene: god samhandling mellom opplæringskontor, opplæringsbedrifter, partene i arbeidslivet og skolene for å få flere lærlinger/lærekandidater til å fullføre og bestå fag-/kompetanseprøven
- Teoriopplæring for lærlinger: Lærlinger (og OT-ungdom) som mangler fag, får tilbud om teoriopplæring. Dette finansieres ved at bedriftenes tilskudd reduseres fordi lærlingen tas ut av opplæringen i bedriften, for eksempel en dag i uka. Skolene oppretter klasser for disse.
- Det utarbeides rammeplan for YFF i samarbeid med Vest-Agder fylkeskommune. I forbindelse med ny nasjonal læreplan i yrkesfaglig fordypning (tidligere PTF).
- Voksne som skal bli helsearbeidere, får nå et reelt YFF-tilbud (opplæring i bedrift). Barne- og ungdomsfagarbeidere mangler denne viktige kontaktflate inn mot det arbeidslivet som senere kan være aktuelt som lærebedrift. En tar sikte på å få til et reelt YFF også der.
- Internasjonalisering: utplassering i utlandet én måned for lærlinger, én uke for instruktører/lærere
- Tiltak minoritetsspråklige
  - Særskilt språkopplæring i de videregående skolene
  - Samarbeid med Arendal ved at to klasser grunnskoleopplæring for ungdom i alderen 16-20 år ved Arendal Voksenopplæring får opplæring ved Sam Eyde vgs. Arbeider med å utvide ordningen til andre skoler (foreløpig Risør og Dahlske/Grimstad)
  - Innføringsklasser for minoritetsspråklige elever ved Arendal vgs., Sam Eyde vgs. (to klasser) og Møglestu vgs.

Ledelse og kompetanse

Mål	Status
<p>Tydlig ledelse og nødvendig kompetanse på alle nivåer i Aust-Agder fylkeskommune nås gjennom systematiske etter- og videreutdanningstiltak. For de ulike nivåene forstås dette slik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skoleeier - økt forvaltnings-, regelverks- og systemkompetanse - skoleledere - alle skoleledere har gjennomgått lederutdanning - lærere - kompetansetiltak innen fag, klasseledelse, vurdering for læring og digital kompetanse - andre ansatte i skolen - gis nødvendig kompetanseutvikling - instruktører i lærebedrifter og prøvenemndsmedlemmer - gis nødvendig kompetanseutvikling 	<ul style="list-style-type: none"> - Alle rektorene og ass. rektorene har lederutdanning, og det arbeides kontinuerlig for å oppdatere også de andre i ledelsen på dette. - I gjennomsnitt får 18-20 lærere årlig kompetanseheving i ulike fag gjennom ordningen Kompetanse for kvalitet. - Praktisk pedagogisk utdanning (PPU og PPU-Y og YFL): I 2015 startet 18 lærere på kurs, høsten 2016 startet 12. - Ulike tilbud gis alle lærere via hospiteringsordninger, fagfora og lignende. - Vurdering for læring (MOOC¹⁶): Risør vgs. og Tvedestrand og Åmli vgs. - I personalundersøkelsen 2015-16 skåres det lavt på digital kompetanseheving. Mange lærere mener det satses for usystematisk på dette i AA. - Alle rådgivere i ungdomskolene, de

¹⁶ <http://www.mooc.no/>

	<p>videregående skolene og OT får tilbud om kompetansetiltak i regi av AAfk.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ca. en tredjedel av instruktørene har nylig fått nødvendig kompetanseutvikling, og alle prøvenemdsmedlemmene har gjennomgått digital opplæring og/eller vært på dagskurs i vår. - Kompetanse- og etterutdanningstiltak arrangeres via fagfora
--	--

Tiltak

- Kompetanse for kvalitet¹⁷ - strategi for etter- og videreutdanning: Innenfor denne satsingen er all etter- og videreutdanning for lærere og skoleledere samlet. Under denne ordningen ligger også stipendordning for ansatte i undervisningsstillinger som mangler godkjent lærerutdanning. De kan få utdanningsstipend for å ta praktisk-pedagogisk utdanning (PPU og PPU-Y) eller yrkesfaglærerutdanning (YFL).
- Yrkesfaglærerløftet¹⁸: kompetanseutvikling for yrkesfaglærere som skal gi økt kvalifisering og føre til rekruttering til yrket (første runde gjennomført). Grunnet kapasitetsutfordringer er Aust-Agder ikke med i andre runde, men dette prioriteres ved neste tildeling.
- Kompetanse for mangfold¹⁹ som er en nasjonal satsing initiert av Kunnskapsdepartementet skal bidra til at ansatte i barnehager og skoler får økt sin kompetanse innen det flerkulturelle området. Målet er at barn, elever og voksne med minoritetsbakgrunn får støtte på en måte som bidrar til at disse fullfører og består utdanningsløpet. Kompetansehevingen for de ansatte skjer på den enkeltes arbeidsplass. Universitetet i Agder vil bidra med både prosess- og fagkompetanse til skoler som deltar i KFM. Skoleåret 2016/17 deltar Sam Eyde og Arendal. Skoleåret 2017/18 deltar Møglestu, Setesdal og Dahlske.
- Fagfora: kompetanse- og etterutdanningstiltak for faglærere i regi av ulike fagfora
- Ny revidert IKT-plan kommer i løpet av høsten 2016.
- Samlinger med opplæringskontorene: tre ganger i året med ulike temaer, for eksempel gjennomføring
- Instruktøropplæring: etterutdanningstilbud for instruktører i fag- og yrkesopplæringen. Etterutdanning er knyttet til læreplanforståelse og veiledning av lærlinger og lærekandidater i egen bedrift.
- Opplæring av prøvenemnder: herunder også Didac (digitale kurs for prøvenemnder og instruktører)
- Hospitering: Det har vært flere ulike hospiteringsordninger både for lærere/ rådgivere i skole for instruktører for å tilpasse de ulike skoleslagene og næringsliv til hverandre.

¹⁷ https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/vedlegg/f_4269b_kompetanse_for_kvalitet.pdf

¹⁸ https://www.regjeringen.no/contentassets/a196e650447d459felingen1b1e1879216f3e/kd_yrkesfaglærerløftet_web_01.10.pdf

¹⁹ <http://www.udir.no/laring-og-trivsel/kompetanse-for-mangfold/>

- Kompetansetiltak for rådgivere i ungdomsskoleskole / vgs. / OT i regi av utdanningsavdelingen: f. eks. karriereveiledning og coaching, coaching og relasjonskompetanse, kompetansepakke med fokus på yrkesfag og kurs i motiverende intervju. Nye tiltak vurderes fortløpende i forhold til økonomi.
- Samarbeid om det 13-årige løpet: samarbeid mellom ungdomsskoler og videregående skoler fordelt på fem regioner: hospitering for lærere i fellesfag (særlig matematikk og naturfag, men også noe norsk og engelsk), nettverksbygging og fagsamlinger, rektor til rektor samarbeid. Fokus særlig på gjennomgående læreplaner, pedagogisk metode/fagdidaktikk, klasseledelse og vurderingspraksis.
- Rådgivernettsverk og rådgiversamlinger: Utdanningsavdelingen sørger for samarbeid med grunnskolene, partnerskapsnettverk med LO, KS, NHO i forhold til helhetlig rådgivning og samarbeid ved arrangementer. Hensikten er dels å bedre rådgivningen slik at elevene i større grad velger riktig utdanningsløp, dels å bedre den sosial-pedagogiske delen av rådgivninger.
- Kompetanseheving videregående opplæring for voksne
  - Sørvest- samarbeid innen videregående opplæring for voksne (f.o.m. Sogn og Fjordane t.o.m. Aust-Agder). Her jobbes det med felles forståelse av regelverk og metoder for realkompetansevurdering samt erfaringsdeling. Hvert år arrangeres en nasjonal nettverkskonferanse, i år i regi av Sørvest. I 2016 er hovedtema ”Minoritets-språklige voksne i videregående opplæring”.
  - Årlig todagers samling i regi av utdanningsavdelingen i Aust-Agder til kompetanseheving av lærere og ledere som har med voksenutdanning å gjøre finansiert ved Vox-midler. Årets tema er traumer blant minoritets-språklige og den betydningen dette kan ha for læring.
  - Videregående opplæring for voksne er representert på nasjonale samlinger som angår både regelverk, pedagogikk og spesielle utfordringer knyttet til voksne i utdanning.

Rullering av planen

Planen er et startpunkt og bygger på det som i dag finnes av planer, kvalitetsdokumenter, målformuleringer og tiltak. I forbindelse med fylkestingets behandling av tilstandsrapporten for videregående opplæring ser en for seg at det identifiseres satsnings- og utfordringsområder det kan arbeides videre med fram mot neste økonomiplanrullering. Helhetlig plan for gjennomføring og kvalitet rulleres i etterkant av at ny økonomiplan er vedtatt.

